Program de formare continuă: „Metode non-formale pentru educație incluzivă”

Asociatia Contab Etic Expert

1. Date generale

Această schiță urmează structura documentației cerute de Anexa 1 la Metodologia-cadru aprobată prin OME nr. 4224/2022. Înainte de depunere, verificați dacă metodologia este încă în vigoare și completați câmpurile marcate cu [ ].

Date de identificare a furnizorului

Câmp	**Date**
Denumirea furnizorului	Asociația Contab Etic Expert
Categoria de furnizor	[conform art. 6, alin. (1), lit. f) din metodologia-cadru]
Adresa	Strada Frații Buzești nr. 12, Craiova, județul Dolj
Telefon / e-mail	[de completat]
Site	www.schimbamdestine.ro

Date de identificare a programului

Câmp	**Date**
Denumirea programului	Metode non-formale pentru educație incluzivă
Tipul programului	Program acreditat, tip 1-a): actualizarea și dezvoltarea competențelor în domeniul psihopedagogic și metodic
Domeniul tematic	10. Educație nonformală, extrașcolară și informală
Forma de organizare	Online: 40% sincron (componenta teoretică), 60% asincron (componenta practic-aplicativă, inclusiv activitate la clasă)
Durata	100 de ore
Credite profesionale transferabile propuse	[între 20 și 40 CPT, conform tabelului din metodologie; de exemplu 25 CPT]
Responsabilul de program	[nume, adresă, telefon, e-mail]
Grupul țintă	Personal didactic de predare din învățământul preuniversitar (primar, gimnazial, liceal), profesori itineranți și de sprijin, consilieri școlari

Contextul acreditării	Finanțare proprie, ca urmare a diagnozei nevoii de formare; programul valorifică rezultatele acreditării Erasmus+ în educația adulților nr. 2022-1-RO01-KA120-ADU-000109997

2. Notă argumentativă, scop și obiective

Necesitatea programului

Clasele din școlile românești sunt tot mai diverse: elevi cu cerințe educaționale speciale, elevi din medii defavorizate sau din familii cu părinți plecați în străinătate, elevi cu dificultăți de adaptare. Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 pune accent pe educația incluzivă, dar mulți profesori spun că au nevoie de metode practice, care să funcționeze la clasă, nu doar de cadru teoretic.

Educația non-formală oferă exact astfel de instrumente: activități de cunoaștere și coeziune, comunicare și ascultare activă, metode creative și reflecție structurată. Ele creează un climat în care fiecare elev are un rol și se simte parte din grup.

Asociația Contab Etic Expert lucrează de peste zece ani cu adulți dezavantajați și, prin acreditarea Erasmus+ în educația adulților (2023–2026), a testat metode non-formale incluzive în mobilități în Portugalia, Malta și Italia, inclusiv cu grupuri de seniori cu probleme de sănătate și cu persoane cu mobilitate redusă. Programul transferă aceste metode, adaptate, către profesorii din învățământul preuniversitar.

Analiza nevoilor de formare

De realizat înainte de depunere. Metodologia cere descrierea cercetării, a instrumentelor folosite, centralizarea rezultatelor și concluziile.

- **Instrument:** chestionar online aplicat la [minimum 100] cadre didactice din județele [Dolj, Olt, Gorj, Mehedinți, Vâlcea].
- **Teme ale chestionarului:** diversitatea elevilor la clasă, dificultățile întâmpinate, metodele folosite în prezent, nevoile de formare în educație incluzivă și non-formală, forma de organizare preferată.

Scopul programului

Dezvoltarea competențelor cadrelor didactice de a folosi metode non-formale pentru a crea medii de învățare incluzive, în care toți elevii participă, cooperează și învață.

Obiective generale

1. Înțelegerea principiilor educației incluzive și ale educației non-formale și a legăturii dintre ele.
2. Aplicarea la clasă a metodelor non-formale de coeziune, comunicare, creativitate și reflecție.
3. Adaptarea activităților pentru elevi cu nevoi diferite, inclusiv pentru elevi cu CES.
4. Valorificarea și diseminarea bunelor practici în comunitatea profesională.

Obiective specifice

La finalul programului, participanții vor putea:

- să identifice barierele în participarea elevilor din propria clasă;

- să proiecteze și să conducă cel puțin două activități non-formale incluzive;
- să adapteze o activitate pentru cel puțin trei profiluri diferite de elevi;
- să folosească tehnici de ascultare activă și de reflecție structurată;
- să creeze o resursă educațională deschisă pe tema educației incluzive;
- să evalueze impactul unei activități asupra participării elevilor.

3. Competențe

Competențele generale vor fi trecute și în documentul de certificare.

Competențe generale	**Competențe specifice**
CG1. Proiectarea unor activități de învățare incluzive, bazate pe principiile educației non-formale	CS1.1 Identificarea barierelor în participarea și învățarea elevilor dintr-o clasă dată
	CS1.2 Proiectarea unei activități non-formale cu obiective, etape și reflecție
	CS1.3 Adaptarea activităților pentru elevi cu nevoi diferite (CES, dificultăți de limbă, mobilitate redusă, mediu defavorizat)
CG2. Aplicarea la clasă a metodelor non-formale pentru coeziunea grupului și participarea tuturor elevilor	CS2.1 Utilizarea metodelor de cunoaștere și de construire a coeziunii grupului
	CS2.2 Utilizarea tehnicilor de ascultare activă și de comunicare nonviolentă
	CS2.3 Utilizarea metodelor creative și a instrumentelor digitale pentru implicarea tuturor elevilor
	CS2.4 Facilitarea reflecției structurate la finalul activităților
CG3. Evaluarea și valorificarea practicilor incluzive în comunitatea profesională	CS3.1 Evaluarea impactului unei activități asupra participării elevilor
	CS3.2 Elaborarea unei resurse educaționale deschise pe tema educației incluzive
	CS3.3 Diseminarea bunelor practici în școală și în comunitatea de învățare

4. Planul-cadru de formare

Bugetul de timp respectă distribuția cerută: 40% activități teoretice, desfășurate online sincron, și 60% activități practic-aplicative, desfășurate online asincron, în comunitatea de învățare și la clasă.

Modul	**Total ore**	**Teorie (sincron)**	**Practică (asincron)**	**Competențe**
M1. Educația incluzivă și educația non-formală: fundamente	15	6	9	CS1.1
M2. Cunoaștere, încredere și coeziunea grupului	20	8	12	CS1.2, CS2.1
M3. Comunicare și ascultare activă în clasa incluzivă	15	6	9	CS2.2
M4. Metode creative și instrumente digitale pentru participarea tuturor	20	8	12	CS2.3
M5. Adaptare, diferențiere și accesibilitate	15	6	9	CS1.3
M6. Reflecție, evaluare și transferul bunelor practici	15	6	9	CS2.4, CS3.1–CS3.3
Total	**100**	**40 (40%)**	**60 (60%)**	

Evaluarea formativă este integrată în activitățile de formare și nu se evidențiază separat în bugetul de timp. Evaluarea finală se desfășoară separat, de către comisie, și nu face parte din cele 100 de ore.

5. Programele modulelor

Pentru fiecare modul, documentația finală trebuie să conțină și alocarea orelor pe teme, schița modulului și bibliografia proprie. Mai jos sunt conținuturile și strategiile de bază.

M1. Educația incluzivă și educația non-formală: fundamente (15 ore)

Conținuturi: conceptul de educație incluzivă; diversitatea elevilor și barierele în participare; principiile educației non-formale (participare voluntară, învățare prin experiență, rolul facilitatorului); legătura dintre non-formal și incluziune; cadrul legislativ (Legea nr. 198/2023). **Activități practice:** analiza propriei clase: harta diversității și a barierelor în participare. **Strategii:** prezentare interactivă, discuție ghidată, studiu de caz, forum de discuții.

M2. Cunoaștere, încredere și coeziunea grupului (20 de ore)

Conținuturi: etapele dezvoltării unui grup; activități de cunoaștere (de exemplu „Obiectul care mă reprezintă”); harta experiențelor și învățarea reciprocă; jocuri de cooperare cu roluri (de exemplu „Construim împreună”); reguli de grup stabilite împreună cu elevii. **Activități practice:** aplicarea la clasă a unei activități de coeziune și jurnal de observație. **Strategii:** demonstrație, exercițiu experiențial online, analiza înregistrărilor sau a descrierilor de activitate.

M3. Comunicare și ascultare activă în clasa incluzivă (15 ore)

Conținuturi: ascultarea activă; exercițiul „ascultare în trei” (vorbitor, ascultător, observator); feedback constructiv; comunicarea nonviolentă; gestionarea conflictelor în grupuri diverse. **Activități practice:**

aplicarea la clasă a unui exercițiu de comunicare și analiza efectelor asupra climatului clasei. **Strategii:** joc de rol, simulare, analiză de situații.

M4. Metode creative și instrumente digitale pentru participarea tuturor (20 de ore)

Conținuturi: povestea colectivă și lucrul cu imagini; metode artistice și vizuale; instrumente digitale colaborative (panouri online, chestionare interactive); accesibilitatea resurselor digitale. **Activități practice:** crearea unei activități creative, în variantă clasică și digitală, și aplicarea ei la clasă. **Strategii:** atelier creativ online, învățare prin proiect, lucru colaborativ pe platformă.

M5. Adaptare, diferențiere și accesibilitate (15 ore)

Conținuturi: adaptarea activităților pentru elevi cu CES; elevi cu dificultăți de limbă sau de învățare; elevi cu mobilitate redusă; lista de verificare a accesibilității unei activități; lucrul cu profesorul de sprijin și cu familia. **Activități practice:** adaptarea unei activități pentru trei profiluri de elevi din propria clasă. **Strategii:** studiu de caz, lucru în perechi, consultare cu formatorul.

M6. Reflecție, evaluare și transferul bunelor practici (15 ore)

Conținuturi: reflecția structurată (de exemplu „cercul de reflecție"); instrumente de evaluare a participării elevilor; fișa de observare; resurse educaționale deschise; diseminarea în școală. **Activități practice:** finalizarea portofoliului, crearea unei resurse educaționale deschise și realizarea unei activități de diseminare. **Strategii:** reflecție ghidată, evaluare între colegi, prezentarea portofoliului.

Bibliografie orientativă

- Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023.
- Booth, T., Ainscow, M., *Index for Inclusion: developing learning and participation in schools*, CSIE, 2011.
- UNESCO, *A guide for ensuring inclusion and equity in education*, Paris, 2017.
- Consiliul Europei, *Compass: Manual for human rights education with young people*, ediția actualizată.
- Parteneriatul UE–Consiliul Europei în domeniul tineretului, seria *T-Kit* (educație non-formală).
- Gherguț, A., *Educația incluzivă și pedagogia diversității*, Polirom, Iași.
- Asociația Contab Etic Expert, *Ghid pentru formatori: metode non-formale incluzive pentru adulți și seniori*, Craiova, 2026.

Verificați edițiile și anii de apariție înainte de depunere; fiecare modul trebuie să aibă bibliografia proprie.

6. Strategia de evaluare

Evaluarea formativă

Se desfășoară pe parcursul fiecărui modul și are rol de consiliere și feedback: întrebări de verificare la sesiunile sincron, comentariile formatorului la temele practice de pe platformă, evaluarea între colegi pe forum și jurnalul de reflecție completat după fiecare activitate la clasă.

Evaluarea finală: portofoliul de dezvoltare profesională

Fiecare participant elaborează pe parcursul programului un portofoliu, cu structura cerută pentru programele de tip 1-a):

1. **Două activități didactice inovative desfășurate la clasă**, folosind metode non-formale incluzive: proiectul activității, descrierea desfășurării, adaptările făcute pentru elevi cu nevoi diferite și reflecția asupra rezultatelor.
2. **O resursă educațională deschisă** aplicată în demersul didactic, de exemplu o fișă de activitate, un set de cartonașe sau un ghid scurt pentru colegi.
3. **Dovada unei activități de diseminare** a practicilor din program: o prezentare în catedră sau în consiliul profesoral, un articol sau o postare pe o platformă educațională.

Grila de evaluare a portofoliului

Portofoliul se evaluează cu un punctaj de la 0 la 100. **Promovarea se face cu minimum 70 de puncte.**

Criteriu	**Punctaj maxim**
Integralitatea portofoliului (toate cele trei componente sunt prezente)	10
Consistența metodico-științifică a activităților proiectate	20
Caracterul incluziv: adaptarea pentru elevi cu nevoi diferite	20
Relevanța aplicativă și reflecția asupra rezultatelor la clasă	20
Calitatea și utilitatea resursei educaționale deschise	15
Creativitate și originalitate	5
Diseminarea și schimbul de bune practici	10
Total	**100**

Portofoliile care obțin punctaj maxim și sunt apreciate de formatori ca modele de bună practică pot deveni, cu acordul autorilor, resurse educaționale deschise publicate de furnizor.

7. Resurse și pașii următori

Resurse umane

- **Echipa managerială:** responsabilul de program [nume] și coordonatorul de calitate [nume], cu atribuțiile descrise.
- **Echipa logistic-administrativă:** responsabil platformă și înscrieri [nume], responsabil financiar [nume].
- **Echipa de formatori:** cel puțin 2 formatori, cadre didactice din învățământul preuniversitar și/sau superior, specialiști în educație incluzivă și non-formală. Pentru fiecare: CV Europass datat și semnat, diplome și certificate relevante, certificat de formator recunoscut de ministerul educației (cu excepția cadrelor didactice universitare), declarație de disponibilitate și distribuirea pe module.

Resurse materiale

- **Platforma e-learning:** link, ghid de utilizare, facilități pentru clase virtuale, testare și rapoarte de prezență. Platforma Moodle a asociației îndeplinește aceste cerințe și trebuie descrisă conform tabelului din metodologie.
- **Documente doveditoare** pentru echipamente, instrumente și licențe.
- **Dreptul de folosință a spațiului** pentru minimum 3 ani, chiar dacă programul este online.
- **Declarația reprezentantului legal** privind organizarea activităților online și dreptul de acces al ministerului pentru monitorizare.
- **Suportul de curs** pentru cel puțin două module, cu declarația privind autenticitatea și respectarea drepturilor de autor.